

قال الله تعالى:

{ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ
الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا }

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de Ehl-i Beyt Hakkında Şöyle
Buyurmuştur:

**"Allah sadece siz Ehl-i Beyt'ten tüm kötülükleri gidermek
ve sizi tertemiz kılmak ister."**

(Ahzâb / 33)

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

Sünnî ve Şii kaynaklarında Allah Resulü'nden (s.a.a) rivayet edilen çok sayıdaki hadis, bu ayetin Âl-i abadan olan beş kişi hakkında nazil olduğunu, Ehl-i Beyt ifadesinin onlara has bir ifade olduğuna ve onların Muhammed (s.a.a), Ali, Fatıma, hasan ve Hüseyin (Allah'ın selamı onların üzerine olsun) olduğuna delalet etmektedir. Örnek olarak bk: Müsned-i Ahmed (h. 241), c.1, 331; c.4, s.107; c.6, s.292 ve 304; Sahih-i Müslim (h. 261), c.7, s.130; Sünen-i Tirmizî (h. 279), c.5, s.361 ve...; es-Sünenü'l-Kubra, Nesaî (303), c.5, s.108 ve 113; ez-Zeriyetu't-Tahireti'n-Nebeviyye, Dulabî (h.310), s.108, el-Müstedrek-u Ale's-Sahihayn, Hakim Nişaburî (h. 405), c.2, s.416; c.3, s.133, 146 ve 147; el-Burhan, Zerekşî (h.794), s.197; Fethu'l-Barî, Şerh-u Sahih-i Buharî, İbn Hacer Askalanî (h.852); c.7, s.104; Usul-i Kâfî, Kuleynî (h.328), c.1, s.287; el-İmamet-u ve't-Tebisiret-u İbn Babeveyh (h.329), s.47, h.29; Deaimu'l-İslam, Mağribî, (h.363), s.35 ve 37; el-Hisal, Şeyh Saduk (h.381), s.403 ve 550; el-Emalî, Tusî (h.460), h:438, 482, 783 ve yine aşağıdaki kaynaklarda bu ayetin tefsirine bakınız: Camiu'l-Beyan, Taberî (h.310); Ahkamu'l-Kur'an, Cessas (h.370); Esbabu'n-Nüzul, Vahidî (h.468); Zadu'l-Mesir, İbn Cevzî (h.597); el-Cami-u Li Ahkami'l-Kur'an, Kurtubî (h.671); Tefsir-i İbn Kesir, (h.774), Tefsir-i Sa'lebî (h.825); ed-Durru'l-Mensur, Siyutî (h.911); Fethu'l-Kadir, Şevkanî (h.1250); Tefsir-i Ayyaşî (h.320); Tefsir-i Kummî (h.329); Tefsir-i Fırat-ı Kufî (h.352), ulu'l-emir ayetinin altında; Mecmau'l-Beyan, Tabersî (h.560) ve çok sayıdaki diğer kaynaklar.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: **إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ، وَ عِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي، مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا، وَإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرْدَا عَلَيَّ الْخَوْضَ.**

(صحيح مسلم، ج ٧، ص ١٢٢، سنن دارمي، ج ٢، ص ٣٣٢، مسند احمد، ج ٣، ص ١٤، ١٧، ٢٦، ٥٩، ج ٤، ص ٣٦٦، ٣٧١، ج ٥، ص ١٨٢، مستدرک حاکم، ج ٣، ص ١٠٩، ١٤٨، ٥٣٣، و....)

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır: “*Ben sizin aranızda iki paha biçilmez emanet bırakıyorum: – Biri–Allah’ın kitabı ve –diğeri–itretim, Ehl–i Beytim. Bu ikisine sımsıkı sarıldığınız müddetçe asla sapmazsınız. Bu ikisi Kevser havuzunun başında bana varıncaya kadar birbirinden ayrılmazlar.*

(Sahih–i Müslim, c.7, s.122; Sünen–i Daremi, c.2, s.432; Müsned–i Ahmed, c.4, s.14, 17, 26, 59, c.4, s.466, 471, c.5, s.182; Müstedrek–i Hakim, c.4, s.109, 148, 533 vs....)

Gadir–i Hum Olayı

نام کتاب: في رحاب اهل البيت^ع ج 41 الغدير
تهيه كننده: اداره ترجمه مجمع جهانی اهل بیت^ع
مؤلف: گروه پژوهش - ایوب الحائری
مترجم: جعفر بندی داریا
زبان ترجمه: ترکی

Gadir-i Hum Olayı

Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı

Mütercim:
Vahdettin İNCE

GADİR-İ HUM OLAYI

Yazan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı Telif Heyeti

Çeviren: Cafer BENDİDERYA

Son Okur: Murtaza Turabi

Hazırlayan: Kültürel Yardımcılık, Tercüme Bürosu

Dizgi ve Mizanpaj: Derya

Baskı: Leyla

Baskı Sırası: 1. Baskı

Baskı Tarihi: 2010

Yayımlayan: Dünya Ehlibeyt Kurultayı

Tiraj: 3000

ISBN:

Site : www.ahl-ul-bayt.org

e-mail: info@ahl-ul-bayt.org

Baskı Hakları Yayıncıya Aittir

İÇİNDEKİLER

YAYINCININ ÖNSÖZ—9

GADİR-İ HUM OLAYI—13

Önsöz—13

1. GADİR OLAYI—19

2. İSLAM TARİHİNDE GADİR-İ HUM BAYRAMI—27

3. GADİR-İ HUM HADİSİNİN MÜTEVATİR OLUŞU—31

4. SAHABE, TABİİN VE TABİİNİN TABİİNLERİ GADİR-İ HUM HADİSİ İLE DELİL GETİRMİŞLERDİR. ONLARDAN BAZILARI ŞÖYLEDIR—35

5. GADİR-İ HUM HADİSİ TEVİL KABUL ETMEZ—37

YAYINCININ ÖNSÖZ

İhtilaf insanların tabiatından kaynaklanan bir durumdur; Allah Teala güzel ihtilafların iman çerçevesinde kalmasını ister; işte bu nedenle şimdiye kadar ihtilafa düşen kişilerin tümünün kabul ettiği sabit bir ölçü yoktur. Oysa Allah Teala, insanlar ihtilaf ettikleri konuda müracaat etmeleri için Kur'an'ı indirdi.¹

Bu eşsiz hak dışında dünya işleri hiçbir şeyle yoluna girmez. Mutlak tevhid kuralı üzerine kurulan Kur'an-ı Kerim de bunu vurgulamaktadır. Daha sonra inhiraf ve sapmalar meydana gelmiş, hurafe ve efsaneler ortaya çıkmış, nihayet insanlar bu büyük kaynaktan uzaklaşmışlardır.

Buradan anlaşılıyor ki, insanlar heva ve heveslerine uyarak azgınlık ve dalalet düşmeleri söz konusu olduğu için hak ve batıl konusunda hakem olamazlar.

Kur'an-ı Kerim nazil olmasına rağmen, heva ve hevesler insanları şuraya buraya çekmekte, tamahları, eğilimleri, korku ve dalaletler onları Kur'an'ın hükmünü kabullenmekten ve Kur'an'ın hükümlerine götürecek hakka müracaat etmekten alıkoymaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in apaçık nassına göre² insanları ihtilaf ve inada sürükleyen etken haddi aşmak ve azgınlıktır.

İhtilaf ve tefrikanın diğer bir nedeni ise cehalettir. Cahil, bilmediği şeyi âlimden sormalıdır. Nitekim Allah Teala şöyle buyuruyor: **"Bilmiyorsanız zikir ehline sorun."**³

İşte bu nedenle cahilin, aklın kabul ettiği ve akıl sahiplerinin

uyguladıkları bu ilkeyi çiğnemesi haddi aşmak, ihtilaf ve tefrikayı önleyecek apaçık kuralları ayaklar altına almaktır.

İslam, gerçekleri Kur'an-ı Kerim'e ve kendi nefsinden konuşmayan, konuştuğu her şey bir vahiy olan Resulullah'ın (s.a.a) sünnetine yansıyan Allah'ın ebedi dinidir.

Allah ve Resulü, Efendimizin hayatında olduğu gibi vefatından sonra da ümmetin ihtilafa düşeceğini biliyorlardı.

İşte bu nedenle Resulullah'tan (s.a.a) sonra ümmetin Allah Resulü'nü (s.a.a) izlemesi için Kur'an-ı Kerim onlar için bir meşale kılınmış, anlayıp tefsir edemedikleri konular için de onlara Ehl-i Beyt (a.s) sunulmuştur. Çünkü Ehl-i Beyt (a.s) her türlü çirkinlik ve kötülükten temiz tutulmuş, Kur'an-ı Kerim onların dedesi Muhammed Mustafa'ya (s.a.a) nazil olmuş, onlar da Kur'an'ı ondan almış, idrak ederek uygulamışlardır. Allah Teala onlara hiç kimseye vermediği bir şeyi vermiştir... Nitekim Resulullah (s.a.a) da meşhur Sekaleyn hadisinde onların kapsamlı merciliklerini vurgulamıştır. Böylece onlar da büyük bir gayretle Allah'ın dinini ve Kur'an-ı Kerim'i yanlış anlaşılma ve yanlış tefsir edilmekten korumaya çalışmış ve onun yüce anlamlarını insanlara anlatmak ve açıklamak yolunda çaba harcamışlardır. Böylece ümmetin mercii ve Müslümanların sığınağı olmuşlar, büyük bir sabırla zihinlerde oluşan soru ve şüpheleri gidermişlerdir. Onların bize ulaşan mirasları, kendilerine soru yöneltenlere ve onlarla konuşanlara karşı sergiledikleri güzel muamelelerini, güç ve derinliklerini ortaya koymaktadır; bu da onların ilmi merciliklerine delalet etmektedir.

Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin koruduğu ve izleyicilerinin yok olup gitmekten muhafaza ettikleri Ehl-i Beyt (a.s) mirası İslam öğretilerinin çeşitli dallarına yer veren kapsamlı bir okuldur. Bu okul asırlar boyunca bu berrak sudan almaya hazırlıklı kişiler yetiştirmiş, İslam ümmetine Resulullah'ın Ehl-i Beyt'ini (a.s) izleyen büyük alimler sunmuş, yurt içi ve yurt dışından gelen

1- Bakara, 213.

2- Bakara, 213.

3- Enbiyâ, 7; Nahl, 43.

çeşitli düşüncelere sağlam ve ikna edici cevaplar vererek şüphelerini yok etmiştir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı, üzerine düşen sorumluluğu göz önünde bulundurup Ehl-i Beyt (a.s) çizgisi ve olanların yüce mektebini izleyerek risalet harimini savunmaya, çeşitli mezhep mensupları ve İslam düşmanlarının onun gerçeklerini gizleyip yok etmek amacıyla yönelttikleri tehditleri azimli bir şekilde defetmeye ve asırlar boyu onlara iyi bir şekilde karşı koymaya girişmiştir.

Bu konuda Ehl-i Beyt (a.s) Mektebi ulehasının kitaplarında yer alan tecrübeler gerçekten kendi alanında paha biçilmez bir değer taşımaktadırlar; çünkü bu tecrübeler akıl ve delile, çirkin taassup ve heveslerden arınmış bilimsel temellere dayanmaktadırlar; ayrıca selim fitrat, akıl ve mantığın ölçüleri doğrultusunda ulema ve düşünürlerle hitap etmektedir.

Dünya Ehl-i Beyt (a.s) Kurultayı, geçmiş asırlarda ve özellikle günümüzde İslam ve Müslümanlara karşı kin güden bazı çevrelerin internet kanalları vb. araçlarla gündeme getirdikleri şüphelere verdiği reddiye, soru-cevap ve tartışmalarla elde ettiği zengin tecrübeleriyle hakikate susamışlar için yeni bir çağ açmıştır. Bu doğrultuda her türlü çirkin davranıştan kaçınmaya özen göstermiş, akıl ve ruhların çok hızlı bir şekilde mükemmelleşmeye doğru gittiği bir asırda Ehl-i Beyt (a.s) Mektebinin bütün âleme sunduğu gerçeklerden gereğince yararlanılması için düşünürleri ve hakikat taliplerini harekete geçirmeyi azmetmiştir.

Burada şuna da değinmemiz gerekiyor ki, bu araştırma mecmuası Hüccetü'l-İslam Şeyh Ebulfazl İslamî'nin başkanlığında, ilim ve fazilet sahibi arkadaşlarının yardımıyla özel bir heyette hazırlanmıştır. Bu mecmuanın hazırlanmasında emeği geçen kişiler şunlardır: Seyyid Munzir Hekim, Şeyh Abdülkerim Behbehânî, Seyyid Abdurrahim Musevî, Şeyh Abdülemir Sultanî, Şeyh Muhammed Eminî, Şeyh Muhammed

Haşim Amulî, Seyyid Muhammed Rıza Âl-i Eyyub, Şeyh Ali Behramî, Hüseyin Salihî ve Azim Ukabî.

Bu mecmuada emeği geçen yukarıdaki kişilerle birlikte her biri bu araştırmadan bir bölümünü inceleyip değerli görüşlerini belirten ilim ve fazilet sahibi, araştırmacı Şeyh Muhammed Hadî Yusufî Garavî, Şeyh Caferu'l-Hadî, Üstad Sahib Abdulhamid'e ve bu eseri Türkçe'ye kazandıran sayın "Cafer Bendiderya"ya teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Arzu ve ümidimiz yüce Rabbimizin üzerimize bırakmış olduğu risaletin bir bölümünde yeterli çabayı harcamış olmaktır. O Rabbimizin ki, hak dini bütün dinlerden üstün kılmak için elçisini hidayet ve hak din üzere gönderdi. Şahid olarak Allah yeter.

**Dünya Ehl-i Beyt (a.s)
Kurultayı
Kum**

GADİR-İ HUM OLAYI

Önsöz

İslam, insanoğlunun ihtiyaç duyduğu her şeyi içeren son şeriat ve evrensel bir dindir. İslam ümmetinin önderliği, Peygamber Efendimiz (s.a.a) hayatta olduğu dönemde efendimizin sorumluluklarındandır. Bu ebedi dinin, Peygamber Efendimizden (s.a.a) sonra ümmetin yüce önderliği konusunu üstü kapalı bırakmış olması ve bu önemli meseleyi olaylara, hava ve heveslere, kişisel eğilim ve yönelişlere veya farklı görüş ve içtihatlarla sahip olan sahabenin kişisel içtihatlarına bırakmış olması imkansızdır; aksi durumda, İslam sisteminin genel olarak ihtilaf ve karışıklığa düşerek dağılması kaçınılmazdır.

Dolayısıyla, son Peygamber'in ve ebedi İslam dininin bu önemli konuyu belirsiz bırakmış olması düşünülemez.

İşte bu nedenle peygamberlerin efendisi Hz. Muhammed'in (s.a.a) kendisinden sonra önderlik sorumluluğunu üstlenecek kişiyi apaçık bir şekilde belirtmiş olması çok doğal, gerekli ve bütün Müslümanların beklediği bir durumdur.

O halde, Peygamber Efendimizin (s.a.a) kendisinden sonra İslam ümmetinin imam ve önderi olarak tanıttığı kişi kimdir? Efendimiz bunu ne zaman açıklamıştır ve bu açıklama ve atama nasıl gerçekleşmiştir?

Ehl-i Beyt ve izleyicileri İslam ümmetinin yüce önderliğinin ve Peygamber Efendimizin (s.a.a) hilafet meselesinin, Allah Teala tarafından tayin edilen ilahî bir makam olduğuna, yüce peygamber ve halifesinin insanlara Allah'ın ve O'nun yüce dininin adına hükümet sürdüğüne göre, Allah ve Resulü'nün onu insanların seçim ve oyuna bırakmadığına inanmaktadırlar.

Allah ve Resulü (s.a.a), ümmetin en üstününü seçmiş, Peygamber'den sonra onun ümmetin imam ve önderi olduğunu apaçık bir şekilde beyan etmişlerdir. Bu işe halkın İslam dinine davet edildiği ilk günden başlanmış, davetin sürdüğü Mekke'de ve Medine'de devam edilmiştir. –Yakın akrabalarını korkut– ayetinin indiği inzar gününden başlayıp Efendimizin Veda Haccı'ndan dönüşüne kadar sürmüştür. Son hacda ise bu açıklama Allah'ın emri üzere açık bir şekilde kalabalık topluluğun önünde gerçekleşmiştir. Bu olay hicretin onuncu yılında, Zilhicce ayının on sekizinci günü vuku bulmuştur. Bu olaydan sonra da yine Peygamber bu emri tekrarlamış hatta dünyadan göçtüğü günde bile bunu bir kez daha açıklamıştır.

Oysa, hilafet ekolü izleyicileri, Peygamber Efendimizden (s.a.a) sonraki hilafetin ilahi bir makam olmadığını ve bu konuda nassa gerek olmadığını, az sayıda olsa bile Müslümanlardan bir grubunun dahi şu veya bu kişiyi halife olarak tanıtmasının yeteceğini söylemektedirler.

Bazıları bir takım şüphelere dayanarak Allah Resulü'nün (s.a.a) kendisinden sonraki hilafet meselesine netlik getirmediğini ispatlamaya çalışmışlardır; halbuki onları getirdikleri bu deliller en fazla sahabilardan bir kısmının tutumunun böyle olduğunu ortaya koymaktadır.

Emevi hilafetinin son döneminde ve Abbasilerin hakimiyetinin başında yazılan hadis, tarih ve siyer kitaplarının İslam tarihinin tüm gerçeklerini açıklamaları beklenemez; özellikle bazı gerçekler hakim gücün menfaatleriyle çelişip heva ve heveslerine ters düşerse böyle bir beklenti hiçbir şekilde yerinde olmaz. Dolayısıyla, eğer bir iki kaynak, tarihî bir olayı diğerlerinin aksine naklederse, onun önemli bir konu olduğunu kabul etmek ve ona daha fazla önem vermek gerekiyor; bu konu asla göz ardı edilemez.

Hakikati arayan bir araştırmacının o ortamdaki önemli olayları bilimsel metotlarla incelemesi ve risalet döneminin doğal

ortamını ve Peygamber Efendimizin (s.a.a) hayatının son döneminin en önemli olaylarını makul bir şekilde araştırıp değerlendirmesi gerekir.

Peygamber Efendimizin (s.a.a) hayatının son dönemlerinde İslam devletinin içindeki ve dışındaki siyasî durumu, Allah Resulü'nün (s.a.a) kendisi için bir halife tayin etmesini gerektiriyordu; çünkü içeriden münafıklar ve kitap ehli ve dışarıdan da Bizans ve diğer müşrik güçleri İslam sistemini tehdit ediyorlardı.

Her an çeşitli olaylara gebe olan böyle tehlikeli toplumsal ve siyasî bir durum, Peygamber Efendimizin İslam düzeninin içinde her türlü kavga ve ihtilafları bertaraf etmek için tüm ihtimalleri göz önünde bulundurup gerekli tedbiri almasını ve böylece İslamî vahdetin devamını sağlamasını ve hayatını sürdürmesi için zemin hazırlamasını gerektiriyordu; bu da ancak İslam ümmetini her türlü ihtilaf, kavga ve tefrikadan uzak tutacak liyakatli bir önder tayin etmesiyle mümkündür.

Liyakatli bir önderin atanmasıyla İslam ümmetinin vahdeti korunacak, heva ve hevesperestlerin İslam ümmetinin hilafet ve önderliği iddiasında bulunmalarına engel olunabilirdi. Böylece ihtilaf ve kavgaların önü alınmış olacak ve İslam ümmeti önder ve kılavuzsuz oldu bittilere terk edilmeyecekti.

Bu toplumsal sebepler, “Allah Resulü'nden sonraki halifenin tayin edilmesi”nin gerekliliğini ortaya koymaktadır; Peygamber Efendimiz de bunu gerçekleştirmiştir. İşte buradan, Peygamber Efendimizin (s.a.a), çok az bir grubun Müslüman olup Allah'a taptığı risaletinin tâ başından beri hilafet meselesini söz konusu etmesinin felsefesi anlaşılmaktadır. Ve yine Efendimizin risaleti boyunca ve özellikle hayatının son saatlerinde bu konuyu neden gündeme getirdiği aydınlık kazanmaktadır.

Evet; Peygamber Efendimiz (s.a.a) risaletinin başlarında kendisinden sonraki halifeyi tayin etmiş, risaleti boyunca ve hatta hayatının son zamanlarında kesin ve apaçık bir şekilde

bunu açıklamıştır.

Ehlibeyt'in (Allah'ın selamı onların üzerine olsun), bütün tehdit ve vaadlere rağmen hakim güçlere dinlerini satmayanların görüşü işte budur.

Burada Peygamber Efendimizin (s.a.a) risaletinin başından hayatının sonuna kadar kendisinden sonraki önderi tayin edip insanlara tanıtmaya büyük bir önem verdiğini ortaya koyan bazı örneklerle değinelim:

Taberî şöyle yazıyor: İbn Humeyd, Seleme'den, Muhammed b. İshak'tan, Abdülğaffar b. Kasım'dan, Minhal b. Amr'dan, Abdullah b. Abbas'tan ve o da Ali b. Ebutalip'ten şöyle nakletmiştir: *“En yakın akrabalarımı uyar” ayeti nazil olduğu zaman Allah Resulü (s.a.a) bizi çağırarak bana, “Ey Ali!” buyurdu, “Allah Teala bana en yakın akrabalarımı uyarmamı emretti. Bu iş bana çok zor geldi; çünkü bu işi yaptığımdan onlardan istemediğim şeyi göreceğimi bildiğim için bu konuda sessiz kaldım; bunun üzerine Cebrail gelerek, “Ey Muhammed! Sana emredileni yapmayacak olursan Rabbin seni cezalandıracaktır” dedi. Ey Ali! Bize bir miktar yemek hazırla; üzerine koyun budu koy ve bir kaba da süt doldur. Sonra Abdulmuttalip oğullarını çağır da onlarla konuşup Allah'ın emirlerini onlara ulaştırayım.”*

Ben Allah Resulü'nün (s.a.a) emrettiği şeyi yaptım. Sonra gidip Abdulmuttalip oğullarını davet ettim. O gün aşağı yukarı kırk kişiydiler. Onların arasında Allah Resulü'nün (s.a.a) amcaları Ebutalib, Hamza, Abbas ve Ebuleheb de vardı.

Davet edilenler toplanıp gelince Allah Resulü (s.a.a) onlar için hazırladığım yemeği getirmemi emretti. Ben yemeği getirdim. Yemeği getirip bırakınca Allah Resulü (s.a.a) eti yemek tabağının çeşitli yerlerine bölüp bıraktı ve sonra “Allah'ın adıyla alın” buyurdu. Bunun üzerine oradakiler yediler ve artık bir ihtiyaçları kalmadı. Ben tabakta onların parmak izlerini görüyordum. Canım elinde olan Allah'a andolsun ki, onlardan

biri hazırladığım yemeği tek başına yiyip bitirebilirdi. (Ama bu az yemek hepsine yetmişti)

Sonra Allah Resulü (s.a.a) bana, “Ey Ali! Onlara içecek ver” buyurdu. Ben süt kabını getirip onlara süt sundum. Herkes doyastıya ondan içti. Andolsun Allah’a ki, normal şartlarda onlardan biri bile sütün tamamını içip bitirebilirdi.

Sonra Allah Resulü (s.a.a) konuşmak isteyince Ebuleheb erken davranarak, “Mihmandarımız sizi sihirlemiştir” dedi. Bunun üzerine Allah Resulü (s.a.a) konuşmadan onlar dağıldılar.

Bu nedenle Allah Resulü (s.a.a) buyurdu ki: “Ey Ali! Gördüğün gibi bu adam benden önce davranarak konuşmamı engelledi ve ben konuşmadan önce insanlar dağıldılar. O halde bugün olduğu gibi yarın yine yemek hazırla ve onları davet et.”

Ben de öyle yaptım ve onları bir araya topladım. Allah Resulü (s.a.a) yemeği getirmemi istedi. Ben de bir önceki günde olduğu gibi yemeği getirdim. Onlar doyastıya yedikten sonra Allah Resulü (s.a.a) “Onları içir” buyurdu. Ben süt kabını getirdim. Hepsi doyastıya içtiler. Sonra Allah Resulü (s.a.a) şöyle konuştu:

“Ey Abdulmuttalib oğulları! Allah’a andolsun ki Araplar arasında benim size getirdiğim şeyden daha üstününü getirmiş olan birini tanımıyorum; ben size dünya ve ahretin hayrını getirdim; Allah sizi bu hayra davet etmemi emretti bana; o halde, bu konuda hanginiz bana yardım edecek ki böylece benim kardeşim, vasim ve aranızda halifem olsun?”

Oradakiler bu daveti kabul etmekten sakındılar. Ben yaşça ve boyca onların en küçüğüydüm; “Ey Allah’ın Resulü! Ben bu konuda senin vezirin ve yardımcın oluyorum” dedim.

Bunun üzerine Allah Resulü (s.a.a) elimden tutarak, “Biliniz ki bu benim kardeşim, vasim ve sizin aranızda benim halifemdir; sözünü dinleyin ve ona itaat edin” buyurdu.

Sonra Abdulmuttalip oğulları gülererek ayağa kalktılar; –

bazıları– Ebutalib’e, “sana oğlunun sözünü dinleyip ona itaat etmeni emrediyor” dediler.¹

Müfessirler ve muhaddisler arasında bu hadis, “Yevmu’d-dar Hadisi” ve “Bedu’d-davet Hadisi” diye meşhurdur.²

Allah Resulü (s.a.a) peygamberliğinin başında sadece bununla yetinmemiş, çeşitli yerlerde, çeşitli münasebetlerle kendisinden sonraki halifenin Ali b. Ebutalib (a.s) olduğunu apaçık bir şekilde vurgulamıştır.

Bunların en açığı, hicretin onuncu yılında, Zilhicce ayının on sekizinci gününde gerçekleşmiştir. Bugün, daha sonraları “Gadir Günü” veya “Gadir-i Hum Günü” diye meşhur oldu. Şimdi burada bu büyük tarihi olayı ve Peygamber Efendimizin buradaki buyruğunu birkaç başlık altında kısaca açıklayacağız:

1– Tarih-i Taberi, c.1, s.542–543; Beyrut–Daru’l–Kutubi’l–İlmiyye basımı; el–Kamil, c.2, s.41–42, Beyrut–Daru’l–Kitabi’l–Garbi basımı.

2– Bk. Camiu’l–Beyan, Taberi, c.19, s.149, Beyrut–Daru’l–Fikir basımı, 1415 hk. Tefsir-i İbn Kesir, c.3, s.364, Beyrut–Daru’l–Marifet basımı, 1412 hk. el–Bidayet’u ve’n–Nihaye, İbn Kesir, c.3, s.53; Dar–u İhya–i Turas–i Arabi, Beyrut, 1408 hk. Şerh–u Nehci’l–Belaga, İbn Ebi’l–Hadid–i Mutezîlî, c.13, s.211, Dar–u İhyai’l–Kutubi’l–Arabiyye.

1. GADİR OLAYI

Peygamber Efendimiz hicretin onuncu yılında hac yapmaya karar verdi ve bunu herkese duyurdu. Bunun üzerine, çok sayıda insan Peygamber Efendimizle (s.a.a) hac yapmak için Medine'ye geldi. Bu hacca, Haccet'ul-Veda, Haccetu'l-İslam, Haccetu'l-Belağ, Haccetu'l-Kemal ve Haccetu't-Tamam deniliyor.¹ Peygamber Efendimiz (s.a.a) Medine'ye hicret ettikten sonra vefat edinceye kadar yaptığı tek hacdı bu.

Efendimiz gusül aldı, suhar² parçasından oluşan iki ihram elbisesi giyerek Zilkade ayının bitmesine beş veya altı gün kala bir Cumartesi günü Medine'den hareket etti. Bu yolculukta efendimizin eşleri de hörgüçlerde ve yine efendimizin Ehlibeyti, bütün Muhacirler ve Ensar, Arap kabilelerinden ve göçebelere çok sayıda insan efendimizle birlikte hareket ediyordu.³

Peygamber Efendimiz (s.a.a) Veda Haccı için hareket ettiği zaman Medine halkından bazıları kızamık hastalığına tutulduğu için efendimizle birlikte hareket edememesine rağmen sayılarını Allah'tan başka kimsenin bilemeyeceği çok sayıda bir

grup ona eşlik ediyordu. Bu hacc yolculuğunda, bir görüşe göre doksan bin, bir görüşe göre yüz dört bin, bir görüşe göre yüz yirmi bin ve başka bir görüşe göre de yüz yirmi dört bin kişi Efendimize eşlik ediyordu. Bazıları peygamberimize eşlik edenlerinin sayısının bundan da fazla olduğunu söylemişlerdir. Bu rakam sadece Peygamber Efendimizle birlikte Medine'den hareket edenlerin sayısıdır; ama hac yapanların sayısı kesinlikle bu rakamdan çok daha fazlaydı; çünkü bir grup Hz. Ali (a.s) ve Ebu Musa Eş'arî ile birlikte Yemen'den gelmişlerdi; bunun dışında Mekke'de yaşayanlar da vardı.¹

Peygamber Efendimiz (s.a.a) Pazar günü Yelemler'e ulaştı.² Sonra hareket ederek akşamleyin Şerefu's-Seyyale'ye vardı. Akşam ve yatsı namazını orada kıldı. Sabah namazını ise Araku'z-Zubye'de kıldı³. Sonra Revha'da konakladı ve oradan da Munsaraf'a⁴ hareket ederek ikindi namazını orada kıldı. Akşam ve yatsı namazını Muteaşşa'da kıldı; akşam yemeğini de orada yediler. Sabah namazını Usaye'de kıldı⁵. Efendimiz Salı günü el-Arac'de⁶ idi Cuhfe boğazı olan Lehy-i Cemel'i⁷

1- es-Siretu'l-Halebiyye, c.3, s.283; Siret-u Ahmed Zeyni Dehlan, c.3, s.3, c.2, s.143; Tarih-i Hulefa, İbn Cevzî, Dördüncü cüz; Tezkiretu'l-Havassi'l-Umme, s.818; Dairetu'l-Mearif, Ferid Vecdî, c.3, s.542.

2- Yelemler, Yemen halkının hacda ihram bağladıkları mikat yeri olup Mekke'nin güneyindeki Tehame dağlarından biridir; Mu'cemu'l-Buldan, c.5, s.441.

3- Araku'z-Zubiyye, Ruha'da üç mil uzaklıkta bir yerdir; orada Peygamber Efendimizin (s.a.a) camii de vardır. Bk. Mucemu'l-Buldan, c.3, s.58.

4- Munsaraf, Mekke ile Bedir arasında bir yerdir. Mu'cemu'l-Buldan, c.5, s.211.

5- Esaye, Medine'ye uzaklığı yirmi beş fersah olan Cuhfe yolu üzerinde bir yerdir. Mu'cemu'l-Buldan, c.1, s.90.

6- Arc, Taif bölgesinde, Medine'den yetmiş mil uzaklıkta yer alan bir köydür. Mu'cemu'l-Buldan, c.4, s.98.

7- Lehy-i Cemel, Sekya'ya yedi mil uzaklıkta bir yerdir. Mu'cemu'l-Buldan, c.5, s.15.

1- el-Gadir, Eminî, c.1, s.9; Veda Haccı'na "Haccetu'l-Belağ" söylenmesinin nedeni, **"Ey Elçi, Rabbinden sana indirilene tebliğ et"** ayetinin nazil olmasıdır; nitekim "Haccetu'l-Kemal" ve "Haccetu't-Tamam" diye adlandırılmasının nedeni de **"Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, size ni'metimi tamamladım"** ayetinin nazil olmasıdır.

2- Suhar, Umman şehri veya deniz sahilinde yer alan Umman kasabasıdır. Mucemu'l-Buldan, c.3, s.393.

3- Tabakat-ı İbn Sa'd, c.3, s.225 ve c.2, s.173; İmta-i Mukrizî, s.510; İrşad-i Sarî, c.6, s.429; Tarih-i İbn Haldun, c.2, s.58, k.2; Tarih-i Yakubî, c.2, s.109.

geride bırakarak Çarşamba günü Sekya'da¹ konakladı. Ertesi gün sabah Ebva'da² sabah namazını kıldıktan sonra hareket ederek Cuma günü Cuhfe'de konakladı ve oradan da Kudeyd'e³ doğru hareket etti. Cumartesi günü oraya yetişti. Pazar günü Usfan'a⁴ vardı. Gamim'de,⁵ yaya olarak hareket edenlerden bir grubu yorgunluklarını dile getirince efendimiz, koşmaksızın hızlı hareket etmelerini emretti. Peygamber Efendimizin (s.a.a) buyurduğu gibi hareket edince yorgunlukları azaldı. Pazartesi günü Merru'z-Zuhran'a ulaştılar. Güneş batarken Serif'e⁶ vardılar. Efendimiz (s.a.a) Mekke'ye varınca akşam namazını kıldı. Seniyyeten'e⁷ ulaştıkları zaman dinlendiler ve Salı günü Mekke şehrine girdi.⁸

Hac amelleri bittikten sonar o kalabalıkla birlikte Medine'ye doğru hareket ettiler.

Perşembe günü Cuhfe bölgesindeki Medine, Mısır ve Irak yolunun ayrımı olan Gadir-i Hum denilen yere vardı.

Zilhicce ayının on sekizinci gününe tesadüf eden bu günde Cebrail-i emin inerek, **“Ey Elçi, Rabbinden sana indirileni duyur”** ayetini indirdi ve sora Allah Teala Ali'yi insanlara halife olarak tanıttımasını, Ali'nin imamet ve velayeti hakkında

1 – Sekya, Cuhfe'nin on dokuz mil uzaklığında bir köydür. Mu'cemu'l-Buldan, c.3, s.228.

2– Ebva, Cuhfe'nin yirmi üç mil uzaklığında, Medine yolu üzerinde bir köydür. Mu'cemu'l-Buldan, c.1, s.79.

3– Mekke yakınında bir yerin ismidir. Mu'cemu'l-Buldan, c.1, s.79.

4– Askeri der ki: Medine'den gelirken Mekke'ye iki konaklık yoldur. Cuhfe ise üç konaklık yoldur. Mu'cemu'l-Buldan, c.4, s.122.

5– Nasr der ki: Rabiğ ve Cuhfe arasında bir yerdir. Mu'cemu'l-Buldan, c.4, s.214.

6– Serif: Mekke'ye on mil uzaklıkta, bazıların dediğine göre de, bu miktardan daha az veya daha fazla uzaklıkta bir yerdir. Mu'cemu'l-Buldan, c.3, s.212.

7– Seniyyeteyn, Akebe yoludur.

8– İmta-i Mukrizî, s.513–517.

indirilen emri ve ona itaatin herkese farz olduğunu insanlara duyurmasını emretti. O sırada kabilelerin baş tarafı Cuhfe'de idi. Peygamber Efendimiz (s.a.a) ileride olanların geri dönmesini emretti. Arkada olanlar da ulaşip beklediler. Öğle vakti olunca o ağaçların altında namaza durarak halkla birlikte öğle namazı kıldı. Hava çok sıcaktı. Bu nedenle cübbelerinin bir kısmını başlarının üstüne çekiyor, bir kısmını da ayaklarının altlarına seriyorlardı. Güneş ışıklarının Allah Resulü'nü (s.a.a) rahatsız etmemesi için ağaçların üzerine bir bez parçası atarak gölgelik oluşturdular. Namazdan sonra, Allah Resulü (s.a.a) ayağa kalkarak insanların arasında¹ üst üste yığılan deve hörgüçlerinin üzerine çıkarak² yüksek sesle şöyle bir hutbe okumaya başladı:

“Hamd Allah’a mahsustur, O’ndan yardım diliyor, ona inanıyor, ona tevekkül ediyor, nefsimizin kötülüklerinden ve amellerimizin çirkinliklerinden Allah’a sığınıyoruz. Allah’ın saptırdığını kimse hidayet edemez ve Allah’ın hidayet ettiğini de kimse saptıramaz. Şهادet ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur, Muhammed O’nun kulu ve elçisidir.”

Ve Sonra:

“Ey insanlar! Latif ve Habir olan Allah bana, hiçbir peygamberin kendisinden önceki peygamberin ömrünün yarısı kadar yaşamadığını haber verdi; ben yakında Rabbimin davetine icabet edeceğim. Ben sorumluyum, siz de sorumlusunuz. O halde siz ne düşünüyorsunuz?”

İnsanlar dediler ki: “Şهادet ederiz ki, sen tebliğ ettin, nasihatte bulundun, çaba sarf ettin. Allah sana hayırlı mükafat versin.”

Allah Resulü (s.a.a), *“Allah’tan başka ilah olmadığına,*

1– Mecmau'z-Zevaid, c.9, s.106 ve İbn Galib Razi'nin Tarih-i Âl-i Zurare'sinde, c.2, s.84'te böyle geçmiştir.

2– Simaru'l-Kulub, s.511. (s.6636, sayı: 1068); el-Müstedreku'l-Hakim, c.3, s.533.

Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna, cennet ve cehennem hak olduğuna, kıyamet gününün geleceğine ve kabirde olanların dirileceğine şehadet ediyor musunuz?"

İnsanlar, "Evet buna şehadet ediyoruz" dediler.

Allah Resulü (s.a.a), "*Allah'ım! Şahit ol*" buyurdu.

Peşinden, "*Ey insanlar! İşitiyor musunuz?"* buyurdu.

İnsanlar, "Evet işitiyoruz" dediler.

Allah Resulü (s.a.a), "*Ben sizden önce (Kevser) havuzun başına gideceğim, siz orada benim yanıma geleceksiniz. O havuzun genişliği "San'a"¹ ve "Busra" arası kadardır. O havuzda, yıldızlar sayısınca kadehler vardır. Benden sonra sekaleyne² nasıl davranacağımıza bakın.*"

Bir kişi, "Ya Resulullah, sekaleyn nedir?" diye sordu.

Allah Resulü (s.a.a), "*Paha biçilmez büyük emanet olan Allah'ın kitabıdır; onun bir tarafı Allah'ın, diğer tarafı ise sizin elinizdedir. Ona sımsıkı sarılın, sapmayın. Paha biçilmez küçük emanet ise Ehl-i Beyt'im, itretimdir. Latif ve Habir olan Allah, onların, havuzun başında bana ulaşmaya kadar birbirlerinden ayrılmayacaklarını bana bildirdi. Bunların birbirinden ayrılmamasını ben de Rabbinden istedim. Onlardan öne geçmeyin, geri de kalmayın; aksi durumda helak olursunuz.*"

Resulullah (s.a.a) daha sonra Hz. Ali'nin (a.s) elini tutup her ikisinin koltuk altları görülecek kadar kolunu yukarıya kaldırdı. Herkes onu görüp tanıyınca şöyle buyurdu:

"*Ey İnsanlar! Mü'minlere kendilerinden daha evla kimdir?"*

1 – San'a, şimdiki Yemen'in baş kentidir. Busra, Dimaşk kasabalarından birinin ismidir.

2– Sekaleyn, değerli şey anlamındadır. Bk. Tacu'l-Arus, Zubeydi, c.7, s.245.

İnsanlar, "Allah ve Resulü daha iyi bilir" dediler.

Resulullah (s.a.a), "*Allah-u Teala benim mevlamdır, ben de mü'minlerin mevlasıyım; ben onlara kendilerinden daha evlayım. Öyleyse ben kimin mevlası isem, Ali de onun mevlasıdır.*" Resulullah (s.a.a) bu cümleyi üç defa tekrarladı. (Hanbeli'lerin imamı Ahmed b. Hanbel'e göre, dört defa tekrarlamıştır.) Daha sonra şöyle buyurdular: "*Allah'ım, ona dost olana dost, ona düşman olana da düşman ol; onu seveni sev, ona buğzedene buğzet; ona yardım edene yardım et, ondan yardımını esirgeyenden yardımını esirge; o nereye dönerse hakkı onunla döndür. Bunu hazır olanlar hazır olmayanlara bildirsin.*"

Halk henüz dağılmadan Allah Teala şu ayeti indirdi: "**Bugün dininizi kemale erdirdim, nimetimi size tamamladım ve din olarak İslam'ı size beğendim.**"

Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular: "*Dinin kemale ermesinden, nimetin tamamlanmasından, benim risaletime ve benden sonra Ali'nin velayetine razı olan Allah yücedir.*"

Daha sonra orada bulunan insanlar Hz. Ali'yi (a.s) tebrik etmeye ve kutlamaya başladılar. Ebu Bekir ve Ömer, Hz. Ali'yi (a.s) ilk kutlayan kişilerdendi. Onlardan her biri; "Bu makam sana kutlu olsun ey Ebutalib'in oğlu! Sen, benim ve her mü'min erkek ve kadının mevlası oldun" dediler.

İbn Abbas da; "Vallahi bu velayet herkesin üzerine farz oldu." dedi.

Hassan da şöyle, "Ya Resulullah! Bana izin ver de Ali hakkında, halkın duyacağı birkaç beyit şiir okuyayım" dedi.

Bunun üzerine Resulullah (s.a.a), "*Allah'ın bereketi üzerine olsun; söyle*" buyurdu.

Hassan ayağa kalkıp şöyle dedi: "Ey Kureyş'in büyükleri! Peygamber'in (s.a.a) huzurunda mezkur velayet hakkında şöyle

diyorum:

Hum'da Gadir günü Peygamberleri onlara sesleniyor.

Herkesin duyacağı şekilde yüksek bir sesle dedi...¹

Bu anlatılanlar, bütün İslam ümmetinin ittifak ettiği Gadir Hum olayı hakkında özet bir bilgidir; İslam tarihinde bundan başka bir Gadir olayı yoktur. Hiçbir belirleyici işaret kullanmadan genel olarak Gadir olayı denince akla Gadir-i Hum olayı gelir. Gadir-i Hum Cuhfe'dedir ve burası bütün Müslümanlarca meşhurdur. Hiçbir araştırmacı Gadir-i Hum olarak ondan başka bir yer tanımaz.²

1 – On Dördüncü Bölümde bu şiirin devamı çok sayıdaki kaynaklarıyla zikredilmiştir.

2– el-Gadir, Emîni, c.1, s.9–12.

2. İSLAM TARİHİNDE GADİR-İ HUM BAYRAMI

İlahi irade Gadir-i Hum'un bütün asırlarda canlı bir tarih olarak kalmasını, kalpleri ve gönülleri kendine cezp etmesini, İslam yazarlarının tarih boyunca ve bütün zamanlarda onun hakkında yazılar yazmalarını, tefsir, tarih, hadis ve akit alanlarındaki çeşitli telif eserlerinde ondan bahsetmelerini dilemiştir. Nitekim hatipler konuşmalarında ve şairler şiirlerinde bu meseleye öyle bir önem verip bunu Hz. Ali'nin faziletlerinden saymışlardır ki, bunda artık hiçbir şüpheye yer kalmamıştır.

Genel olarak insanlık tarihinde ve özel olarak İslam tarihinde Gadir-i Hum olayı kadar önem verilen çok az olay vardır. Sayısız muhaddisler, müfessirler, mütekellimler, filozoflar, şairler, edebiyatçılar, yazarlar, hatipler ve tarihçilerin ilgi gösterip hakkında bu kadar uzun uzadıya bahsettikleri çok az olay var.

Bu büyük olayın zinde kalması ve devam etmesinin nedenlerinden biri, bu konuda iki ayet-i kerimenin nazil olmasıdır.¹

Kur'an-ı Kerim kaldığı ve gece-gündüz okunduğu müddetçe, bu büyük olay da kalplerde ve akıllarda ebedi olarak canlı kalacaktır.

Geçmiş asırlarda İslam toplumu ve özellikle Ehl-i Beyt (a.s) mektebi takipçileri bugünü büyük İslam bayramlarından biri sayıyorlardı.

Bugünün "Gadir-i Hum" bayramı olarak adlandırılması Müslümanlar arasında meşhur bir olaydır. Hatta İbn Haldun diyor ki: "Hicri 487 yılında Zilhicce ayının 18'ine tesadüf eden

Gadir-i Hum Bayramında Musta'la b. Muntasır'a biat edildi."¹

Muntasır Billah-i Ubeydi'nin hayatında şöyle yazmıştır: "Hk. 487 yılında Zilhicce ayının bitmesine on iki gün kala vefat etmiştir. Bu da Gadir-i Hum Bayramı gecesidir; yani Gadir-i Hum Bayramı olan Zilhicce ayının on sekizidir."²

Ebu Reyhan Birunî "el-Asar-i Bakiye" adlı eserinde, bugünü Müslümanların İslam bayramlarından saymıştır.³

Ebu Hureyre'den şöyle rivayet edilmiştir: Kim Zilhicce ayının on sekizinci gününde oruç tutacak olursa Allah Teala onun için altmış ayın (veya yılın) orucunu yazar; bu gün Gadir-i Hum Bayramıdır: bugünde Allah Resülü Ali'nin (a.s) elinden tutarak, *"Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır. Allah'ım! Onu dost tutanı dost tut, ona düşman olana düşman ol, ona yardım edene yardım et"* buyurmuştur. Bunun üzerine Ömer b. Hattab dedi ki: Ne mutlu, ne mutlu sana ey Ebutalib oğlu! Benim ve bütün Müslümanların mevlası oldun."⁴

Sealeb'i de Gadir gecesini, Müslümanlar arasındaki meşhur gecelerden saymıştır.⁵

Bu İslam bayramının tarihi Gadir-i Hum gününe dayanmaktadır; çünkü Peygamber Efendimiz (s.a.a) Muhacir ve Ensar'a ve hatta eşlerine ve kadınlarına bu günde Ali'nin (a.s) huzuruna giderek bu yüce fazileten dolayı onu tebrik etmelerini emretmiştir.

Zeyd b. Erkam bu konuda şöyle diyor: Allah Resülü (s.a.a) ve Ali'nin (a.s) elini sıkıp tokalaşan ilk kişiler Ebubekir, Ömer,

1- Vefeyatu'l-A'yan, c.1, s.60.

2- Ae.

3- el-Asaru'l-Bakiyye, s.395; el-Gadir, c.1, s.267.

4- Bk. Tarih-i Dimaşk, c.2, s.75 ve 575-577; Tarih-i Bağdad, c.8, s.290.

5- Simaru'l-Kulub, s.511.

1- Mâide, 5 ve 67.

Osman, Talha ve Zübeyr idi. Daha sonra diğer Muhacirler ve Ensar ve sonra ise diğer insanlar.¹

Bu tarihî olayın önemini anlamak için bu olayı sahabeden olan yüz on kişinin nakletmiş olması yeter.²

Bu da, o topluluk arasından bu olayı sadece yüz on kişinin naklettiği anlamına gelmez; aksine, bunun anlamı bu yüz on kişinin isimlerinin tarih ve hadis kaynaklarında geçtiğidir.

Bu hadisi, tabiinin asrı olan hicretin ikinci asrında, tabiinden seksen dokuz kişi rivayet etmiştir.

Bir sonraki konumuzda değineceğimiz gibi, Gadir-i Hum hadisini sonraki asırlarda, çeşitli mezheplere mensup çok sayıda alimler rivayet etmiş, onlardan büyük bir grubu bu hadisin sahih olduğunu ve tevatür seviyesine ulaştığını itiraf etmişlerdir.³

1 – Bk. Gadir, c.1, s.270; bunu “Ali b. Ebutalib’in Menakıbı” kitabında Halilî diye meşhur olan Ahmed b. Muhammed-i Taberi’den nakletmiştir.

2– el-Gadir, c.1, s.61 ve 314.

3– Büyük İslam tarihçisi Ebu Cafer Taberî bu konuda “el-Velaye Fi Turuk-i Hadis-i Gadir” diye adlandırdığı bir kitap yazmış, bu kitabında, bu hadisi yetmiş küsur senetle Peygamber Efendimizden (s.a.a) nakletmiştir. İbn Ukde “Velayet” adlı risalesinde bu hadisi yüz beş senetle rivayet etmiştir. Bk. Menakıb-i Âl-i Ebtalib– İbn Şehraşub, c.2, s.228.

Ve yine bu hadisi Cem’anî diye meşhur olan Ebubekir Muhammed b. Ömer-i Bağdadî yirmi beş senetle nakletmiştir.

3. GADİR-İ HUM HADİSİNİN MÜTEVATİR OLUŞU

Çeşitli Mezheplerin Uleması Gadir-i Hum Hadisinin Mütevatir Olduğunu İtiraf Etmişlerdir

1- Celalettin Suyutî Şafîî “el-Fevaidu’l-Mutekasire Fi Ahbari’l-Mutevatire” kitabında ve yine “el-Ezhari’l-Mutenasire Fi Ahbari’l-Mutevatire” kitabında. Suyutî’nin Gadir-i Hum hadisinin mütevatir olduğu konusundaki sözlerini Allame Azizî “Şerhu’l-Camii’s-Sağır” kitabında, c.3, s.360’da nakletmiştir.

2- Molla Ali Karî el-Hanefî “el-Mirkat-u Fi Şerhi’l-Mişkat”da, c.5, s.568’de.

3- Cemaluddin Ataullah b. Fazlullah eş-Şirazî, el yazması olan “el-Erbain” kitabında.

4- Menavî Şafîî, “et-Teysir-u Fi Şerhi’l-Camii’s-Sağır”de, c.2, s.442.

5- Mirza Mahdum b. Mir Abdalbaki, “en-Nevakis Fi’r-Revafiz”de.

6- Muhammed b. İsmail el-Yemanî, es-Sen’anî, “Ravzatu’n-Nediyye”de.

7- Muhammed Sadr Alim, “Mearicu’l-ula Fi Menakıbi’l-Murtaza” kitabında.

8- Şeyh Abdullah Şafîî “Erbain” kitabında.

9- Şeyh Ziyaaddin el-Mukbilî “el-Ebhasu’l-Museddede Fi’l-Fununi’l-Mutaaddide” kitabında.

10- İbn Kesir ed-Dimaşkî kendi Tarih’inde, Muhammed b. Cerir-i Taberî’nin hayatı bölümünde.

11- Ebu Abdullah el-Hafız ez-Zehebî; onun, Gadir-i Hum hadisinin mütevatir olduğu yönündeki sözünü İbn Kesir kendi Tarih’inde, c.5, s.213-214’de nakletmiştir.

12- Hafız İbn Cevzî, bu hadisin mütevatir olduğunu “Esne’l-Metalib Fi Menakıb-i Ali b. Ebitalib (a.s)” adlı kitabında, s.48’de kaydederek diyor ki: Bu hadis bu açıdan hasen ve birçok açıdan da sahih bir hadistir; Emirulmüminin Ali’den mütevatir olarak nakledilmiştir. Bu hadis yine Allah Resulü’nden (s.a.a) de mütevatir olarak rivayet edilmiştir. Bu hadisi büyük bir grup nakletmiştir; bu konuda bilgisi olmayan kişilerin bu hadisi zayıf saymalarına itibar edilmez.

13- Şeyh Hisamuddin el-Muttakî, bunu “Muhtasar-u Katfî’l-Ezhari’l-Mutenasire” adlı kitabında kaydetmiştir.

14- Senaullah Bani Beti; bu hadisin mütevatir oluşunu “es-Seyfu’l-Meslul” adlı kitabında kaydetmiştir.

15- Muhammed Mubin el-Lekhnevi, “Vesiletu’n-Necat Fi Fezaili’s-Sadat, s.104.

Muhaddislerin İleri Gelenlerinden Bir Grup Gadir-i Hum Hadisini Bir Çok Tarikle Nakletmişlerdir; onlardan bazıları şöyledir:

1- Hamet b. Hanbel 40 tarikle.

2- İbn Cerir Taberî 72 tarikle.

3- Cezerî el-Mekerri 80 tarikle.

4- İbn Ukte 105 tarikle.

5- Ebu Said Secistanî 120 tarikle.

6- Ebubekir el-Cuabî 125 tarikle.

7- Muhammed el-Yemenî 150 tarikle.

8- Ebu’l-Ala Atar el-Hemdanî, 250 tarikle.

9- Şeyh Abdullah Şafîî el yazması olan “el-Menakıb” adlı

kitabının 108. sayfasında şöyle diyor: Bu rivayet –Gadir-i Hum hadisi– tevatür haddini aşmıştır; bunun gibi çeşitli şekillerde ve çok tarikle nakledilen bir rivayet yoktur.

4. SAHABE, TABİİN VE TABİİNİN TABİİNLERİ GADİR-İ HUM HADİSİ İLE DELİL GETİRMİŞLERDİR. ONLARDAN BAZILARI ŞÖYLEDIR

1– İmam Ali (a.s), halife seçimi için düzenlenen şurada¹ ve Osman'ın hilafeti döneminde,² Kufe'de Rahbe gününde,³ Cemel savaşında,⁴ Kufe'de rukban hadisinde,⁵ Sıffin savaşında.⁶

2– Allah Resulü'nün (s.a.a) kızı Fatıma-i Zehra (s.a).⁷

3– Peygamber Efendimizin (s.a.a) büyük torunu İmam Hasan b. Ali el-Mücteba (a.s).⁸

4– Peygamber Efendimizin (s.a.a) torunu Kerbela şehidi İmam Hüseyin b. Ali (a.s).⁹

5– Abdullah b. Cafer, bu hadisla Muaviye'ye delil getirmiştir.¹⁰

6– Amr b. As bu hadisla Muaviye'ye delil getirmiştir.¹¹

7– Ammar b. Yasir Sıffin savaşında bu hadisla delil getirmiştir.¹²

1– Feraidus's-Simtayn, Hamevini Şafiî, 58. bab, c.1, s.319.

2– Feraidus's-Simtayn, 58. bab, c.1, s.312.

3– el-Menakib-i Harezmi, s.157.

4– Ae. S.419.

5– Müsned-i Ahmed, s.419.

6– Kitab-i Selim b. Kays, s.295.

7– Esne'l-Metalib, Cevzi el-Mekarri, Şafii, s.49.

8– Yenabiu'l-Mevedde, Kunduzi Hanefi, c.3, s.369.

9– Kitab-i Selim b. Kays, s.320.

10– Kitab-i Selim b. Kays, s.361.

11– Menakib-i Harezmi el-Hanefi, s.199.

12– Şerh-u Nehci'l-Belaga-i İbn Ebi'l-Hadid, c.8, s.21.

8– Esbeğ b. Nebateh bu hadisla Muaviye'nin bulunduğu mecliste delil getirmiştir.¹

9– Bu hadisla bir genç Kufe'de Ebu Hüreyre'ye delil getirmiştir.²

10– Kays b. Ubade bu hadisla Muaviye'ye delil getirmiştir.³

11– Ömer b. Abdulaziz bu hadisla delil getirmiştir.⁴

12– Bu hadisla Me'mun fakihlere delil getirmiştir.⁵

1– Menakib-i Harezmi, s.205.

2– Mecmau'z-Zevaid, Heysemî eş-Şafii, c.9, s.105.

3– Kitab-i Selim b. Kays, s.313.

4– Tarih-u Medinet-i Dimaşk, İbn Asakir eş-Şafiî, c.45, s.344.

5– el-İkdu'l-Feraid, İbn Abdurabbih, c.5, s.317–318 ve bk. el-Gadir, Allame Eminî, s.10, s.212.

5. GADİR-İ HUM HADİSİ TEVİL KABUL ETMEZ

Bazıları, Peygamber Efendimizin (s.a.a) Gadir-i Hum'da Ali'yi (a.s) Müslümanlara veli, önder ve kendisinden sonraki halife olarak atamak istemediğini, sadece Ali'nin (a.s) fazilet ve makamını açıklamak istediğini iddia etmişler ve “veli” kelimesinin yardımcı, arkadaş ve sevgili anlamlarına da geldiğini, dolayısıyla önder, hakim, Müslümanların işlerini üstlenen anlamına gelmesi için bu kelimeye tasarrufta evlilik ve üstünlük anlamını yüklemenin hiç bir gereği olmadığını söylemişlerdir.

Fakat Allah Resulü'nün (s.a.a) gerçekleştirdiği bu tarihî olayın şartlarının incelenmesi hiçbir teville yer bırakmıyor ve yukarıdaki yorumun delilsiz bir iddia olduğunu ortaya koyuyor. O yakıcı sıcak altında binlerce insanı toplayıp ileride olanların geri döndürülmesini, geride kalanların gelip ulaşmalarının beklenmesini, orada olanların onu olmayanlara duyurmalarını emretmesi, yakında kendisinin ölüp insanların aralarından ayrılacağını bildirmesi, tevhid, risalet ve mead konusunda insanlardan ikrar alması ve kendisinin insanlara kendi canlarından onlara daha üstün olduğunu hatırlatması; bütün bunlar Peygamber Efendimizin (s.a.a) gerçekten çok önemli bir mevzuu açıklamak istediğini göstermektedir. Her insan Allah Resulü'nün (s.a.a) bu ciddi girişim ve zemin hazırlamasından İslam ümmetinin geleceğini ilgilendiren çok önemli bir hedefi olduğunu anlayabilir.

Ayrıca Allah Teala bir de, Peygamber Efendimizi (s.a.a) bu önemli konuyu insanlara duyurmaması durumunda, gece–gündüz demeden yirmi üç yıl boyunca uğrunda o kadar zahmetlere katlandığı risaletini tebliğ etmemiş olacağını bildirerek uyarıyor ...

Allah Teala'nın Peygamber Efendimize (s.a.a) insanlara duyurması durumunda onu insanların kötülüğünden koruyacağını vaat ettiği bu önemli şey nedir acaba?!

Acaba önemli önderlik mevzuuyla bir ilgisi olmayan kavramları tebliğ etmenin bir tehlikesi mi vardı ki Allah Resulü (s.a.a) insanlardan korunmayan ihtiyaç duysun?

Allah Resulü (s.a.a), Allah'ın emrettiği şeyi duyurması durumunda kimlerden korkuyordu ki korunmaya ihtiyaç duyuyordu?

Ve böylece, bu apaçık hadisin başka anlamlara tevİL edilmesinin mümkün olmadığını ve böyle bir gevşek iddiada bulunan kimsenin, Peygamber Efendimizin (s.a.a) açık hüccetinden kaçmak istediği anlaşılmaktadır; çünkü Allah Resulü (s.a.a), kendisinden sonra Müslümanların öderinin kimin olacağını apaçık bir şekilde belirtmiş, önemli hilafet konusunu kendi haline bırakıp gitmemiş, böyle büyük bir siyasi durumun hükmünü açıklamayı ihmal etmemiş, bu tarihi fırsattan istifade ederek Gadir-i Hum'da Ali'yi (a.s) imam ve önder olarak tanıtmıştır.

Ayrıca, o olayda bulunan Ebubekir, Ömer, Hesan b. Sabit gibi ileri gelen sahabilerin Peygamber Efendimizin (s.a.a) buyruklarını kendi kulaklarıyla duyup Efendimizin (s.a.a) bu sözlerle ümmetin önderliği ve işlerinde tasarruf etmekten başka bir şeyi kastetmediğini anlamış olmaları, bu tevilin yanlış ve boş olduğunu apaçık bir şekilde oraya koymaktadır; nitekim bu mevzuu Efendimizin daha önceki buruklarından da anlamışlardı.

Biz bu mübarek bayramı bütün Müslümanlara tebrik arz ediyor, Allah Tebarek ve Teala'dan hep birlikte O'nun ipine sınırsız sarılmayı, “La ilahe illallah ve Muhammed Resulullah” bayrağının altında toplanmayı, yeryüzünde fesat çıkaran sömürgeci karşıısında çelik barajlar gibi birlik içerisinde olmayı, gasıp Siyonistleri kutsal İslam topraklarından çıkarıp

Müslümanların aziz Kudüs'ünü kurtarması için yardım ve zaferini niyaz ediyoruz; gerçekten O zaferin sahibidir.

Son duamız şu ki: Hamd alemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.